

BIUDŽETINĖ ĮSTAIGA ŠIAULIŲ „AUŠROS“ MUZIEJUS

1	9	0	7	5	7	0	3	6
---	---	---	---	---	---	---	---	---

(įstaigos kodas)

PATVIRTINTA
Šiaulių „Aušros“ muziejaus
Direktoriaus 2024 m. kovo d.
veiklos įsakymu Nr. V1-

DARBUOTOJO, DIRBANČIO SU KILNOJAMAISIAIS ELEKTRINIAIS – AKUMULIATORINIAIS ĮRANKIAIS SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA NR. 13

I. BENDROJI DALIS

1. Dirbti su kilnojamaisiais elektros įrankiais gali asmuo, susipažinęs su tų įrankių gamintojų naudojimo instrukcijomis, pasitikrinęs sveikatą, išklauses darbuotojų saugos ir sveikatos bei gaisrinės saugos instruktažus.
2. Darbuotojo darbo ir poilsio laikas nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Darbo kodekso nuostatomis.
3. Pranešimo apie nelaimingą atsitikimą tvarka:
 - 3.1. nukentėjus nelaimingo atsitikimo metu, jei gali, pranešti įstaigos vadovui ar įgaliotam asmeniui;
 - 3.2. pamačius arba sužinojus, kad įvyko nelaimingas atsitikimas, suteikti nukentėjusiajam pirmąją pagalbą, jei reikia, iškviešti greitąją medicinos pagalbą telefonu 112. Pranešti apie nelaimingą atsitikimą įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui;
 - 3.3. kol nelaimingas atsitikimas bus pradėtas tirti, darbo vieta ir įrenginių būklė turi likti tokia, kokia buvo nelaimingo atsitikimo metu. Jei dėl to kyla pavojus aplinkui esančių darbuotojų gyvybei ar sveikatai, galima daryti tik būtinus pakeitimus apie tai surašant aktą;
 - 3.4. įvykus nelaimingam atsitikimui pakeliui į darbą arba iš darbo, kreiptis į gydymo įstaigą ir nedelsiant pranešti darbdaviui, ar jo įgaliotam asmeniui.
4. Pranešimo apie darbo metu pastebėtus trūkumus tvarka - savavališkai nešalinti darbo priemonių, įrenginių ir pastatų gedimų, juose įrengtų darbuotojų saugos ir sveikatos apsaugos įtaisų gedimų; nedelsiant pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui, apie darbo ir darbų saugos priemonių gedimus, apie padėtį darbo vietose, darbo patalpose, pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai.
5. Darbuotojas gali atsisakyti dirbti - darbus, kuriuos saugiai atlikti neapmokytas; jeigu įrankiai, įrenginiai techniškai netvarkingi; darbo aplinka kelia pavojų sveikatai ir gyvybei; jei kolektyvinės apsaugos priemonės neužtikrina darbuotojo apsaugos nuo rizikos veiksnių, o asmeninės apsaugos priemonės neišduotos; jei asmeninės apsaugos priemonės netvarkingos, nepatikrintos, neišbandytos.
6. Asmens higienos reikalavimai - dirbti su tvarkingais ir švariais darbo drabužiais, avalyne; rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis; nelaikyti darbo vietoje maisto ir darbo patalpoje nevalgyti.
7. Už šios instrukcijos nevykdymą, darbuotojui taikoma LR įstatymų nustatyta drausminė, materialinė, administracinė atsakomybė, priklausomai nuo pažeidimo pobūdžio ir pasekmių.

II. PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI. SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

8. Pavojingi, kenksmingi ir kiti rizikos veiksniai dirbančiojo su kilnojamaisiais elektros įrankiais:
 - 8.1. elektros srovė;
 - 8.2. netvarkingi saugos gaubtai (judančios dalys);
 - 8.3. nepakankamas darbo vietos apšvietimas;
 - 8.4. nepalankios meteorologinės sąlygos (aukšta, žema temperatūra, žaibas);
 - 8.5. triukšmas, vibracija;
 - 8.6. dulkės.

9. Apsisaugojimui nuo elektros srovės darbininkas, dirbantis su kilnojamaisiais 1 klasės elektros įrankiais, turi naudoti dielektrines pirštines, guminius kilimėlius, dielektrinius kaliošus arba batus, taip pat įrankius su izoliuotomis rankenomis. Dirbantieji su 11 ir 111 klasės elektros įrankiais gali dirbti ir be apsauginių dielektrinių priemonių.
10. Dirbančio su kilnojamaisiais elektros įrankiais, darbo vietoje bendras triukšmo lygis neturi viršyti 85 dB, o oro užterštumas - higienos normose numatytų dydžių. Apsisaugojimui nuo triukšmo naudoti antifonus, trumpinti darbo triukšme laiką, nuo garų, dulkių, dujų - dujokaukę, respiratorių.
11. Guminės dielektrinės apsaugos priemonės turi būti laikomos apšildomose patalpose, uždaroje spintose ar dėžėse, atskirai nuo įrankių. Saugoti nuo tepalų, kitų gumą ardančių medžiagų poveikio.
12. Visos apsauginės dielektrinės priemonės turi būti su žyma, kurioje nurodyta kito patikrinimo data ir įtampa, kuriai esant su dielektrine priemone galima dirbti. Prieš pradėdant dirbti guminės dielektrinės apsaugos priemonės apžiūrimos, nuvalomos, jei jos sudrėkusios, gerai nušluostomos, išdžiovinamos. Skylėtomis, pažeistomis apsaugos priemonėmis naudotis draudžiama.
13. Lyjant ar sningant dirbti su elektros įrankiu atvirose aikštelėse leidžiama tik išimtiniais atvejais ir tik tuomet, kai darbo vieta yra po pastoge, ant sausos žemės ar pakloto ir kai naudojamos dielektrinės pirštinės bei kitos apsauginės priemonės.
14. Vadovaujantis nustatytais normomis, darbininkui, dirbančiam su kilnojamaisiais elektros įrankiais, nemokamai turi būti išduotos asmeninės apsauginės priemonės - darbo rūbai, apsauginė avalynė, apsauginiai akiniai, respiratorius.
15. Darbuotojas privalo dirbti su asmeninėmis apsaugos priemonėmis, prižiūrėti ir naudoti jas pagal paskirtį, laiku pranešti tiesioginiam vadovui apie jų nusidėvėjimą, netinkamumą naudoti.
16. Asmeninė apsaugos priemonė darbdavio nuosavybė, todėl darbuotojas turi gražinti išėidamas iš darbo, perėjęs į kitą darbą, kur ši priemonė nenumatyta pagal rizikingumą. Įstatymų nustatyta tvarka atlyginti nuostolius, jei asmeninė apsaugos priemonė dėl jo kaltės dingo ar buvo sugadinta.

III. DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

17. Dirbantysis su kilnojamaisiais elektros įrankiais, prieš darbo pradžią privalo apsilankyti tvarkingus darbo rūbus ir apsiauti apsauginę avalynę. Įsitikinti, kad darbo rūbų sagos užsagstytos ir nėra laisvų, plėvesuojančių rūbų dalių. Užsidėti apsauginius akinius arba veido skydelį, jei reikia užsidėti respiratorių.
18. Patikrinti naudojamą elektrinį įrankį:
 - 18.1. ar yra ant elektros įrankio korpuso inventorinis numeris ir kito patikrinimo data;
 - 18.2. ar gerai priveržti varžtai, tvirtinimo mazgai ir detalės;
 - 18.3. ar tvarkingas reduktorius; tikrinant pasukti ranka špindelį (įrankis neturi būti įjungtas į tinklą);
 - 18.4. šepetėlių ir kolektoriaus būklę;
 - 18.5. laidų, šakutės ir kabelio izoliacijos būklę;
 - 18.6. ar tvarkingas įžeminimas, saugos gaubtai;
 - 18.7. ar tvarkingi jungikliai ir kaip įrankis, įjungtas į elektros srovę, veikia tuščiąja eiga.
19. Nustačius bent vieną trūkumą, pradėti darbą su elektros įrankiu draudžiama.
20. Darbus su elektros įrankiais reikia nedelsiant nutraukti, jeigu:
 - 20.1. sugedo jungiklis, sudužo šakutė, rozetė ar buvo pažeista kabelio izoliacija;
 - 20.2. jaučiamas elektros srovės poveikis (kad ir silpnas);
 - 20.3. pradėjo kibirkščiuoti ir dėl to jo paviršiuje atsiranda ugninis ruožas;
 - 20.4. pasirodė dūmai ir jaučiamas kvapas, panašus į izoliacijos degimą;
 - 20.5. pasigirdo triukšmas, bildesys ar padidėjo vibracija;
 - 20.6. lūžo ar įtrūko korpuso detalės, rankena ar saugos gaubtas;
 - 20.7. buvo pažeista darbinė dalis.
21. Asmenims, dirbantiems su elektros įrankiais, draudžiama: be priežiūros palikti į maitinimo tinklą įjungtą elektros įrankį, perduoti jį kitam asmeniui; ardyti elektros įrankį, rozetę, šakutę ir pačiam juos remontuoti; darbo metu laikytis už kabelio arba liesti besisukančias mechanizmo dalis.

IV. DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

22. Elektriniai įrankiai privalo atitikti šiuos pagrindinius reikalavimus:

22.1. greitai įsijungti ir išsijungti;

22.2. srovinių dalių aptvaros ir uždangos (dangteliai, gaubtai ir kt.) įrengiamos taip, kad jų nebūtų galima nuimti arba atidaryti be specialių raktų arba įrankių.

23. Visų mechanizmų paleidimo įtaisai išdėstomi taip, kad pašaliniai asmenys negalėtų jų įjungti. Draudžiama vienu paleidimo įtaisu įjungti keletą srovės imtuvų, taip pat skirtingų mašinų paleidimo įtaisus išdėstyti greta. Jungikliai turi būti uždengti gaubtais be atvirų angų ir plyšių rankenai slankioti, jungiklių dėžė privalo būti užrakinama.

24. 12 ir 42 V rozetės ir šakutės, skirtos elektriniams įrankiams ir kilnojamiesiems šviestuvams įjungti, savo spalva ir konstrukcija turi skirtis nuo 127 ir 220 V rozečių ir šakučių 127 ir 120 V rozetės ir šakutės turi būti su papildomu įžeminimo kontaktu.

25. Elektros įrankių, kurie veikia esant aukštesnei kaip 42 V įtampai, korpusai turi būti įžeminti. Įžeminta turi būti atskiru laidu, esančiu maitinimo kabelyje. Naudoti nulinį darbo laidą draudžiama. Aptikus įžeminimo įtaisų gedimą reikia nedelsiant jį pašalinti. Taip pat turi būti įžeminti keitiklių, skiriamųjų ir žeminimo transformatorių korpusai.

26. Elektros įrankiai, kilnojamiosios lempos, įtampos žeminimo transformatoriai, dažnumo keitikliai turi būti tikrinami vieną kartą per mėnesį - ar nėra srovinių dalių susijungimo su korpusu, ar nenutrauktas įžeminimo laidas, ar tvarkinga maitinimo laidų izoliacija, ar nėra atvirų srovinių dalių.

27. Kilnojamųjų imtuvų izoliacija turi būti tikrinama ne rečiau kaip 1 kartą per 6 mėnesius megometru, užrašant į specialų žurnalą tikrinimo duomenis. Matuojant izoliacijos varžą megometru, reikia saugoti, kad žmonės neprisiliestų prie aparatų ir laidų, prijungtų prie megometro.

28. Elektrinių įrankių, prietaisų bei kilnojamų šviestuvų saugojimui bei tikrinimui, įstaigos vadovo įsakymu skiriamas atsakingas asmuo. Visi minėti įrankiai, prietaisai bei kilnojami šviestuvai turi turėti inventorinius numerius. Laikomi jie sausoje pašaliniams asmenims neprieinamoje patalpoje.

29. Rankinis kilnojamas šviestuvai turi būti su metaliniu tinkleliu lempai apsaugoti, įtaisu jam pakabinti ir guminiu kabeliu su šakute. Kilnojamųjų šviestuvų įtampa statybos sąlygomis turi būti ne didesnė kaip 42 V o itin pavojingose vietose (ypač drėgnose vietose, tranšėjose, šachtose, šuliniuose, metaliniuose rezervuaruose, katiluose ir pan.) - ne didesnė kaip 12 V.

30. Jungti elektros įrankį kurio įtampa iki 42 V prie bendro naudojimo elektros tinklo per autotransformatorių, rezistorių ar potenciometrą draudžiama.

31. Stacionarius šviestuvus naudoti kaip rankines kilnojamąsias lempas draudžiama.

32. Laikinoji elektros instaliacija statybos aikštelėje įrengiama iš izoliuotų laidų, kurie kabunami ant tvirtų atramų virš darbo vietų ne žemiau kaip 2,5 m, virš praėjimų – ne žemiau kaip 3,5 m, virš pravažiavimų - ne žemiau kaip 6 m.

33. Elektros laidai, esantys po žeme, grindim, paklotu iki 2,5m gylio, turi būti vamzdžiuose, dėžėse.

34. Įrankiai, apšvietimo prietaisai, kiti srovės imtuvai į tinklą jungiami tam skirtais aparatais. Draudžiama srovės imtuvus įjungti į tinklą susukant laidus, sujungiant ir atjungiant jų galus.

35. Elektros įrankiai į tinklą įjungiami guminiiais kabeliais. Jei jų nėra, leidžiama išimties tvarka naudoti daugiagyslius lanksčius varinius laidus su izoliacija ne žemesnei kaip 500 V įtampai, įvilktus į gumines žarnas. Guminis kabelis, kuriuo tiekama įtampa į kilnojamųjų mechanizmų elektros variklius, turi laisvai judėti tiems mechanizmams dirbant ir būti apsaugotas nuo mechaninių pažeidimų. Kilnojamo žeminimo transformatoriaus maitinimo kabelis turi būti ne ilgesnis kaip 2 m.

36. Naudojamų elektrinių įrankių ir kilnojamųjų šviestuvų laidai ir kabeliai darbo metu turi būti pakabinti. Juos tempti draudžiama. Negalima leisti laidams ir kabeliams liestis prie karštų, drėgnų ir tepaluotų paviršių, su elektrinio suvirinimo įrengimų laidais, turinčiais įtampą, taip pat su deguonies, acetileno ir kitų dujų tiekimo žarnomis.

37. Darbas kampiniu šlifuokliu.

37.1. naudoti tik tuos priedus, kurie rekomenduojami įrankio gamintojo. Draudžiama naudoti sugadintus ar kitaip pažeistus įrankio priedus. Kas kartą naudojamus priedus būtina patikrinti;

37.2. dirbant kampiniu šlifuokliu įsitikinti, kad šalia nėra žmonių;

37.3. naudojant kampinį šlifuoeklį būtina įsitikinti, kad ant jo stabiliai ir tvirtai uždėtos apsaugos nuo besisukančių dalių, pjovimo ar šlifavimo diskų. Draudžiama dirbti kampiniu šlifuoekliu nenaudojant apsaugų;

37.4. būtina sekti naudojamo pjovimo disko nusidėvėjimą. Esant pernelyg nusidėvėjusiam pjovimo diskui yra rizika jam skilti ir taip sužaloti dirbantįjį arba šalia esantį asmenį. Dirbant būtina naudoti apsauginius akinius, arba apsauginį veido skydelį, respiratorių;

37.5. nustojus dirbti kampiniu šlifuoekliu, jį padėti ant darbatalio tik įrenginiui nustojus suktis;

37.6. nešant įrankį prie savo šono, jis turi būti išjungtas;

37.7. dirbant būtina laikyti įrankį abejomis rankomis, kad esant atotrakai neprarastumėte stabilumo;

37.8. dirbant laikyti rankas atokiau nuo besisukančio įrankio priedo;

37.9. naudoti tik tuos pjovimo diskus, kurie yra pritaikyti ir rekomenduojami konkrečiam įrankiui. Sumontuoto disko su įspaustu centru šlifavimo paviršius turi būti žemiau apsauginio gaubto krašto plokštumos. Apsauga turi būti tinkamai pritvirtinta prie įrankio;

37.10. diskai turi būti naudojami tik pagal paskirtį;

37.11. darbo metu laikykitės įrankio gamintojo instrukcijos reikalavimų;

37.12. jei naudojamas akumuliatorinis įrankis, jo pakrovimui naudoti tik gamyklinę konkretaus įrankio akumuliatoriaus pakrovimo stotelę (bloką);

37.13. draudžiama liesti pakrovimo stotelę (bloką) drėgnomis rankomis.

38. Darbas becentriu orbitiniu šlifuoekliu:

38.1. įrankis skirtas didelio paviršiaus ploto medienai, plastmasei ir metalinėm medžiagoms, taip pat dažytiems paviršiams šlifuoti;

38.2. darbo metu būtina naudoti apsauginius akinius ir respiratorių;

38.3. šlifavimo metu įrankį laikyti tvirtai, abejomis rankomis. Laikyti rankas ant šlifuojamo paviršiaus draudžiama;

38.4. prieš pradėdant darbą šlifavimo įrankiu, būtina patikrinti ar diskas nėra įskilęs ar sulūžęs. Esant disko įskilimams dirbti įrankiu draudžiama;

38.5. jei naudojamas akumuliatorinis įrankis, jo pakrovimui naudoti tik gamyklinį konkretaus įrankio akumuliatoriaus pakrovėją.

39. Darbas smūginiu suktuvu –gręžtuvu:

39.1. prieš pradėdant reguliuoti ar tikrinti įrankio veikimą, įrankį išjungti;

39.2. jei naudojamas akumuliatorinis įrankis, prieš darbo pradžią būtina patikrinti akumuliatoriaus būklę, ar kasetė nepažeista;

39.3. akumuliatoriaus pakrovimui naudoti tik originalų pakrovėją;

39.4. gręžiamą ruošinį būtina pasidėti stabiliai užtikrinant kad gręžiamas ruošinys nuo vibracijos nenuslys;

39.5. darbo metu naudoti apsauginius akinius.

40. Darbas elektriniu pjūkleliu:

40.1. įrankis skirtas medienai, plastikui ir metalui pjauti. Pagal pjaunamą paviršių pasirinkti tinkamą pjūklelį;

40.2. pjaunamą ruošinį ant stabilios platformos pritvirtinti spaustuvai;

40.3. darbo metu būtina dėvėti apsauginius akinius ir respiratorių;

40.4. pjovimo metu rankas laikyti toliau nuo įrankio ašmenų;

40.5. prieš pjaunant įsitikinti, kad ruošinyje nėra vinių. Ruošinį su vinimis pjauti draudžiama;

40.6. prieš įjungiant įrankį įsitikinti kad geležtė nesiliečia prie pjaunamo paviršiaus;

40.7. neliesti ruošinio ar peilio iš karto po pjovimo, yra rizika nusideginti;

40.8. pjovimo metu įrankį laikyti tvirtai;

40.9. po pjovimo geležtę išimti tik išjungus įrankį ir palaukus kol įrankis ir geležtė visiškai atvės;

40.10. jei naudojamas akumuliatorinis įrankis, jo pakrovimui naudoti tik gamyklinį konkretaus įrankio akumuliatoriaus pakrovėją. Nenaudoti pažeisto akumuliatoriaus.

41. Draudžiama apdoroti šlapias ir drėgnas detales rankiniu elektros įrankiu.

42. Darbas elektriniu/akumuliatoriniu perforatoriumi:

42.1. visas detales gręžti (kalti) tik patikimai jas įtvirtinus;

42.2. gręžiant (kalant) plonas plokštes, naudoti atramas;

42.3. detalių tvirtinimui naudoti tvarkingus įrenginius;

- 42.4. tvirtinant detales į varstotus ar kitas suspaudimo priemones, reikia prisiminti, kad tvirtinimo varžtus būtina išdėstyti kaip galima arčiau prie detalės;
- 42.5. gręžiant galias angas periodiškai šalinti drožles, dulkes specialiais kabliukais;
- 42.6. jeigu atliekami darbai, kurių metu gali atskilti metalo ar kitos nuolaužos bei skeveldros, naudotis apsauginiais akiniais ir pastatyti apsauginius skydus, kad greta dirbantieji nebūtų sužeisti;
- 42.7. darbo pertraukų metu, pereinant į naują darbo vietą, išjungti elektrinį perforatorių iš elektros tinklo;
- 42.8. pernešant elektrinį perforatorių, laikyti jį už rankenos, o laidus susuktus į žiedą. Draudžiama pernešti elektrinį perforatorių, laikant jį už laidų ar darbinės dalies;
- 42.9. prieš pradėdant krauti perforatoriaus akumuliatorių būtina apžiūrėti ar akumuliatorius nepažeistas, ar krovimo stotelė tvarkinga, nejaučiamas elektros srovės nuotėkis. Draudžiama krauti pažeistą akumuliatorių.
43. Draudžiama:
- 43.1. gręžti (kalti) galias angas statybinėse konstrukcijose ir detalėse iš karto, neišimant grąžto (kalto) ir neišvalius drožlių ir dulkių iš angos;
- 43.2. gręžiant (kalant) laikyti detales rankomis;
- 43.3. dirbti grąžtu (kalnu), kai sudėvėta jo konusinio paviršiaus dalis;
- 43.4. dirbti grąžtais, kurie darbo metu „muša“;
- 43.5. dirbti grąžtais (kaltais), su nutrupėjusiomis pjovimo briaunomis;
- 43.6. gręžiant (kalant), žemai palenkti galvą prie gręžimo vietos;
- 43.7. tikrinti angas pirštais, išėmus grąžtą;
- 43.8. gręžti (kalti) neužsidėjus apsauginių akinių;
- 43.9. naudotis raktais, kurie neatitinka varžtų ir veržlių dydžius, su išsidėvėjusiais kraštais, dėti tarpiklius, mušti plaktuku per raktą, pailginti vieną raktą kitu ar vamzdžiu;
- 43.10. drožles, dulkes pūsti burna ir valyti rankomis.
- 44. Darbas elektrine freza:**
- 44.1. dirbant įrankį laikyti abejomis rankomis;
- 44.2. prieš padėdant įrankį, jį išjungti ir plaukti kol visiškai sustos;
- 44.3. elektrinį įrankį glausti prie ruošinio, tik tada kai jis įjungtas. Priešingu atveju kyla atatrunkos pavojus, jei įdedamas įrankis užstringa ruošinyje;
- 44.4. nefrezuoti metalinių daiktų, vinių, varžtų ir kt.;
- 44.5. negalima viršyti didžiausio sukimosi greičio nurodyto ant elektrinio įrankio;
- 44.6. rankas laikyti atokiau nuo frezavimo zonos;
- 44.7. naudoti tik originalius, tinkamo dydžio frezos antgalius;
- 44.8. nenaudoti įrankio, jei jis pažeistas.
- 45. Darbas elektriniu/akumuliatoriniu pūstuvu:**
- 45.1. nesinaudoti pūstuvu, jei šalia yra žmonių;
- 45.2. naudojantis pūstuvu būtina vilkėti darbo rūbus, avėti apsauginę darbo avalynę, naudotis asmeninėmis apsaugos priemonėmis (akiniiais, respiratoriumi);
- 45.3. Pūstuvą išjungti ir išimti akumuliatoriaus kasetę:
- 45.3.1. bet kada baigus darbą;
- 45.3.2. prieš pašalinant užstrigusias medžiagas;
- 45.3.3. prieš atliekant pūstuvo patikrą, valymą ir prieš pradėdant darbą;
- 45.3.4. jei pūstuvą pradeda neįprastai vibruoti.
- 45.4. pūstuvą naudoti tik dienos metu arba esant geram apšvietimui;
- 45.5. nenaudoti pūstuvo dirbant aukštyje;
- 45.6. pūstuvą laikyti tvirtai, stovint stabiliai ant abiejų kojų;
- 45.7. darbo metu neuždengti įtraukimo angos arba pūstuvo išleidimo angos;
- 45.8. stebėti ar vėsinimo angoje nėra šiukšlių;
- 45.9. nenaudoti pūstuvo guminiams kamuoliams, valtimis ir kt. pripūsti;
- 45.10. nekišti pirštų į įtraukimo angą;
- 45.11. nepūsti pavojingų medžiagų, vinių, stiklo duženių;
- 45.12. naudokite tik įrangos gamintojo rekomenduojamus antgalius;
- 45.13. įrenginį krauti tik originaliu krovikliu.

46. Darbus su elektros įrankiais reikia nedelsiant nutraukti, jeigu:
- 46.1. sudužo šakutė, rozetė ar buvo pažeista kabelio izoliacija;
 - 46.2. įtrūko, sudužo šepetėlių laikymo dangtelis;
 - 46.3. sugedo jungiklis;
 - 46.4. jaučiamas elektros srovės poveikis (kad ir silpnas);
 - 46.5. pradėjo kibirkščiuoti kolektoriaus šepetėliai ir dėl to jo paviršiuje atsiranda ugninis ruožas;
 - 46.6. pradėjo tekėti tepalas iš reduktoriaus ar ventiliacinių kanalų;
 - 46.7. pasirodė dūmai ir jaučiamas kvapas, panašus į izoliacijos degimą;
 - 46.8. pasigirdo triukšmas, bildesys ar padidėjo vibracija;
 - 46.9. lūžo ar įtrūko korpuso detalės, rankena ar saugos gaubtas;
 - 46.10. buvo pažeista darbinė dalis.
47. Nutrūkus elektros srovės tiekimui, užsikirtus besisukančioms dalims, taip pat per darbo pertraukas elektros įrankius iš elektros tinklo reikia išjungti. Pernešti elektros įrankį iš vienos vietos į kitą taip pat leidžiama tik išjungus iš elektros tinklo.
48. Asmenims, dirbantiems su elektros įrankiais, draudžiama:
- 48.1. be priežiūros palikti į maitinimo tinklą įjungtą elektros įrankį, taip pat perduoti jį asmeniui, neturinčiam teisės su juo dirbti;
 - 48.2. ardyti elektros įrankį, rozetę, šakutę ir pačiam juos remontuoti;
 - 48.3. darbo metu laikytis už kabelio arba liesti besisukančias mechanizmo dalis;
 - 48.4. šalinti rankomis, atliekas, drožles ir kt., įrankiui visiškai nesustojus. Jas reikia šalinti specialiai tam skirtais šepetiais ar kabliais.
49. Dirbant su elektros įrankiais labai pavojingose ir padidinto pavojingumo patalpose turi būti naudojama ne aukštesnė kaip 42 V įtampa. Labai pavojingose patalpose ir nepalankiomis sąlygomis (katiluose, bakuose ir t.t.) leidžiama dirbti tik su elektros įrankiais, maitinamais ne aukštesne kaip 12 V įtampa. Atskirais atvejais galima dirbti ir su 42 V įtampa maitinamais elektros įrankiais, tačiau būtina turi būti naudojamos apsauginės priemonės (dielektrinės pirštinės, kilimėliai, šalmai ir kt.).
50. Draudžiama transformatorius, dažnio keitiklius, prie kurių jungiami elektros įrankiai, statyti įvairių talpyklų (cisternų, kamerų, rezervuarų) viduje, katilų pakurose, turbinų kondensatoriuose, požeminiuose statiniuose (šuliniuose, kamerose ir t.t.). Draudžiama transformatorius statyti tranšėjose, iškasose ir kt. inžineriniuose įtvirtinimuose dirbant žemės darbus.
51. Prijungti kilnojamus elektrinius įrankius ir prietaisus per skiriamuosius transformatorius, dažnio keitiklius, apsauginius atjungimo įrenginius, gali asmuo, turintis vidurinę apsaugos nuo elektros kategoriją. Prie skiriamąjo transformatoriaus galima prijungti tik vieną elektros mašiną ar įrankį.

V. DARBUOTOJO VEIKSMAI AVARINIAIS (YPATINGAIS) ATVEJAIS

52. Pastebėjus bet kokius gedimus, galinčius sukelti avarinę situaciją arba nelaimingą atsitikimą, nedelsiant nutraukti darbą ir apie tai pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.
53. Jei kyla pavojus sveikatai ar gyvybei, išeiti iš pavojingos zonos, pranešti įstaigos vadovui, jeigu reikia, specialioms tarnyboms pagalbos telefonu 112 visais atvejais.
54. Pastebėjus gaisrą, kviesti ugniagesius pagalbos tel. 112; organizuoti žmonių, materialinių vertybių evakavimą; gesinti turimomis priemonėmis; pranešti įstaigos vadovui.

VI. DARBUOTOJO VEIKSMAI, BAIGUS DARBĄ

55. Sutvarkyti darbo vietą, visas mašinas ir mechanizmus atjungti nuo elektros tinklo, nuvalyti.
56. Apsaugos priemonės, sudėti į tam skirtas vietas. Patikrinti, ar nepažeista kabelio izoliacija.
57. Nusiplauti veidą ir rankas šiltu vandeniu su muilu, esant galimybei nusiprausti po dušu.
58. Apie visus pastebėtus nesklandumus pranešti įstaigos vadovui ar jo įgaliotam asmeniui.